

Domnului Nicolae CIUCĂ, Prim-ministru

Domnului Marian NEACȘU, Secretar general al Guvernului, cu rang de ministru

Spre informare

Domnului Virgil Popescu, Ministrul Energiei

Domnului Dumitru Chiriță, Președinte, ANRE

Domnului George Agafiței, Consilier de Stat

Referitor: Propunerile mediului asociativ din sectorul energetic din România privind măsurile pe termene scurt și mediu de mitigare a efectelor crizei prețurilor energiei și de redresare financiară a întregului lanț de valoare

19.08.2022

Excelențele Voastre,

Prin prezenta adresă, membrii Federației ACUE, ai Centrului Român al Energiei (CRE) și ai Asociației Producătorilor de Energie Electrică (HENRO), doresc să vă aducă în atenție măsurile minime și imediate de implementat privind mitigarea efectelor crizei prețurilor energiei și de redresare financiară a companiilor energetice din întreg lanțul de valoare, cu efecte finale în asigurarea continuității alimentării de energie, la prețuri sustenabile pentru populație și agenții economici.

Sectorul energetic din România traversează cea mai amplă criză din istorie iar impactul politicilor Europene în domeniul climei, efectele economice post-pandemiei COVID-19 și conflictul armat de la granițele Uniunii Europene au determinat evoluții extraordinare ale prețurilor energiei, la niveluri istorice.

În acest context, schemele implementate de suport a consumatorilor de energie, în totalitatea acestora, au un impact financiar mult peste cel estimat inițial.

Situații extrem de grave sunt înregistrate pe întreg lanțul de valoare al sectorului energetic și se vor agrava prin aplicarea unor prevederi ale căror efecte nu sunt suficient analizate de către decidenți. Astfel:

- supraimpozitarea producătorilor a adus venituri la bugetul de stat dar mare parte din cantitățile tranzacționate, cel puțin de la marii producători, nu se regăsesc în piață. De aceea, o măsură care ar avea în vedere plafonarea prețului la producător (ex: cost de producție + marjă 10%) și impozitarea peste această limită, chiar și a vânzărilor/revânzărilor ulterioare nu va avea efectul scontat, ci va duce la vânzarea pe

piețe externe a cantităților deținute de traderi (cca 60% din cantitățile tranzacționate cu marii producători în 2021 și 2022) și la diminuarea atât a surselor de venit la bugetul de stat de la producători dar și la blocarea investițiilor acestora.

- având în vedere cantitățile reduse de energie electrică disponibile la vânzare aflate în portofoliul producătorilor, baza de taxare va fi semnificativ redusă, efectul impozitării acestor producători la cost de producție+10% fiind, de asemenea, nesemnificativ pentru bugetul de stat;
- schema de impozitare propusă va avea ca efect favorizarea efectuării tranzacțiilor de export de către traderi (care vor transfera energia disponibilă în acest moment în România către țările vecine), urmând ca această energie să se reîntoarcă în țară la prețuri superioare (ca urmare a efectuării unor tranzacții multiple de trading);
- posibilitatea de atragere de finanțare pentru investiții, esențial pentru programul de rețehnologizare și investiții în capacități de producție noi, scade în mod dramatic, conducând practic la o decapitalizare a societăților de producere a energiei electrice;
- în cazul SPEEH Hidroelectrica, reducerea semnificativa a veniturilor sale și, implicit, a evaluării acesteia va avea efect direct asupra posibilității de vânzare a pachetului FP în aceste condiții și va conduce la neîndeplinirea obiectivului, stabilit de către Comisia Europeană în cadrul PNRR, de listare a cel puțin 15% din acțiunile companiei.
- impunerea unei impozitări suplimentare a producătorilor de energie electrică cu o formulă de genul 100% pentru ce depășește cost de producție + 10%, va conduce la înregistrarea unei pierderi la nivel de companii, pentru că, prin acest mecanism, nu sunt acoperite cheltuielile care nu intră în costul de producție (ex. cheltuielile cu energia achiziționată, cheltuielile cu ajustări și provizioane, cheltuielile cu despăgubirile, cheltuielile financiare, cheltuielile aferente activelor din afara producției de energie electrică, etc);
- demersul va genera înregistrarea unor cheltuieli cu deprecierea activelor, fluxul de numerar generat de activele producătorilor fiind drastic redus. Pentru membrii HENRO, impactul va fi de ordinul sutelor de milioane de lei;
- perturbări masive în indicatorii de performanță al investițiilor, majoritatea proiectelor producătorilor devenind nefezabile la un asemenea grad de impozitare;
- reducerea disponibilităților bănești pentru finanțarea programelor de investiții și plata dividendelor.

După cum cunoașteți, în prezent:

- Companiile din domeniul furnizării de energie nu încasează, sau încasează parțial, sumele datorate schemelor de plafonare și compensare, fiind în pragul incapacității de plată și chiar a incapacității de asigurare a cererii de energie a consumatorilor contractați;
- Incapacitatea de plată a furnizorilor de energie generează riscul de neplată a tarifului de distribuție, datorat companiilor de distribuție a energiei;

- Costul asigurării energiei destinată consumului propriu tehnologic – CPT al companiilor de distribuție de energie a ajuns la niveluri nesustenabile, crescând de la 60% din venitul reglementat în luna martie 2022, la 80% în prezent și cu perspectivă la peste 90% în anul 2023. Astfel, companiile de distribuție sunt aproape de limita de indatorare maxima si riscul de insolventa devine iminent. O potențială insolvență a uneia sau mai multor companii de distribuție poate avea, de asemenea, un impact negativ sever asupra sectorului bancar din cauza nivelului ridicat al liniilor de credit existente.

De asemenea, având în vedere discuțiile care au loc, în această perioadă, cu privire la stadiul implementării schemei de sprijin reglementate prin *OUG 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei*, precum și despre identificarea soluțiilor pentru aplicarea măsurilor de protejare a consumatorilor casnici și economiei de efectele creșterii prețurilor la energie, membrii celor mai importante organizații din sectorul energetic, menționate anterior, au dezbătut împreună aceste probleme și au ajuns la câteva concluzii pe care vi le prezentăm mai jos:

A. Măsuri pe termen scurt, implementabile cu celeritate de la 1 septembrie 2022:

Fezabil pe termen scurt este, din punctul nostru de vedere, doar o adaptare a actualului OUG27. Propunerile noastre sunt următoarele:

1. Pe lângă capitalizare, pentru viabilitatea financiară a operatorilor de rețea, se impune recalcularea tarifelor de rețea pentru toți operatorii de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale care să intre în vigoare la 1 Octombrie 2022 și, respectiv, 1 Aprilie 2023 și care să reflecte costurile cu achiziția consumului propriu tehnologic al rețelelor de energie electrică, respective consumul tehnologic al rețelelor de gaze naturale (prezentarea contextului și justificarea propunerii pot fi accesate în Anexa 2);
2. Pentru diminuarea impactului bugetar generat de schemele de sprijin a consumatorilor prevăzute în OUG 27/2022, se impune reconsiderarea de urgență, a valorii plafoanelor de pret facturat clienților finali de energie electrică și gaze naturale prevăzute în OUG 27, a numărului și categoriilor de beneficiari, și reducerea cu 15% a volumului de energie consumată pentru care se aplică prețurile plafonate, în linie cu recomandarea Comisiei Europene (prezentarea contextului, justificarea propunerii și calculul de impact pot fi accesate în Anexa 3);
3. Totodată, se impune creșterea plafonului de preț la gaze în ceea ce privește clienții B2B (la nivel de commodity), de la 250 lei/MWh, la 350 lei MWh.
4. Pentru a diminua impactul negativ critic al deficitului de cash flow, este necesară plata la momentul depunerii documentelor la ANRE a unei sume egale cu 50% din valoarea totală solicitată, urmând ca ulterior să se facă reconcilierea.

5. În privința acoperirii costului CT, ajustarea de tarif trebuie realizată în tranșe începând cu anul 2022, pentru a avea o perioadă de timp rezonabilă între ajustări, iar nivelul costului CT pentru anul 2023 să fie unul corect.
6. Pentru a diminua deficitul de energie electrică constatat de către furnizorii clienților finali și de către operatorii de rețea, propunem crearea unei platforme de tranzacționare la termen, pe care să se încheie contracte pe 5 ani între producători și furnizori care deservește un număr minim de clienți casnici (de ex.100.000) și acoperă un consum de energie de minim (ex. 500.000 MWh). Crearea acestei platforme nu necesită modificări legislative, poate fi dezvoltată de oricare dintre cei 2 operatori comerciali și operaționalizată în acest an. Apreciem că această măsură ar reduce presiunea de preț de pe piețele spot. În plus, măsura oferă predictibilitate atât furnizorilor, operatorilor de rețea cât și producătorilor care își asigură resurse financiare pentru demararea/continuarea investițiilor în capacități de producție. Totodată, contractele pe termen lung asigură stabilitate financiară și pot constitui forme de garantare în atragerea de fonduri pentru realizarea de noi investiții, asigurând o rată rezonabilă a rentabilității capitalului investit.

B. Măsuri pe termen mediu, pentru îmbunătățirea funcționării pieței de energie electrică, cu efecte de la 1 ianuarie 2023:

1. Cantitățile de energie oferite de producători ar trebui să acopere cel puțin cantitățile necesare consumatorilor pentru care prețul energiei va fi plafonat și pe viitor;
2. Recalcularea tarifelor de transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale începând cu data de 01 aprilie 2023, conform prevederilor metodologiilor actualizate cu prevederile OUG 27/2022 – completează art. 14, alin. 2 din OUG 27/2022;
3. Recunoașterea completă și reală a costurilor suplimentare, începând cu 01 ianuarie 2022, destinate achiziției de energie electrică și gaze naturale în vederea acoperirii consumului propriu tehnologic și, respectiv consumului tehnologic, față de costurile recunoscute în tarife de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, și capitalizarea trimestrială a acestor costuri pentru o perioadă de maximum 5 ani. Aceste costuri vor fi recunoscute în tarifele reglementate, la o rată a rentabilității de 50% din rata reglementată de rentabilitate aplicată în perioada a IV-a de reglementare.
 - Modificarea prevederii art. 14, alin. 3 din OUG 27 privind recunoașterea costurilor suplimentare prin eliminarea sintagmei „finanțate din împrumuturi bancare”,
4. Activele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. 4 și 4.1 din prezenta adresă se vor putea recunoaște în situațiile financiare anuale ale operatorilor de distribuție,

conform instrucțiunilor elaborate de Ministerul de Finanțe – completează art. 14 din OUG 27/2022.

Prezentarea completa a propunerilor de modificare a art. 14 din OUG 27/2022, aferentă propunerilor 3, 4 si 5, poate fi accesata in Anexa 1.

In vederea soluționării cu celeritate a actualei crize si pentru detalierea masurilor prezentate prin aceasta adresa, consideram absolut necesara si utila participarea organizațiilor semnatare a prezentului document la discuțiile comitetului interministerial si va rugam sa contactați pe întreaga noastră disponibilitate si suport.

Cu deosebită considerație,

CRE

ACUE

HENRO

Corneliu Bodea
Președinte

Daniela Raluca Dărăban
Director Executiv

Silvia Vlăsceanu
Director executiv

ANEXA 1 Propuneri de modificare a art. 14 din OUG 27/2022

Art. 14 se modifica dupa cum urmeaza:

(1) Pentru acoperirea costurilor suplimentare aferente consumului propriu tehnologic, respectiv consumului tehnologic, generate de creșterea prețurilor pe piața angro peste valoarea luată în considerare de autoritatea de reglementare la calculul tarifelor de transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale din anul 2021, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei modifică tarifele reglementate, cu aplicabilitate începând cu data de 1 aprilie 2022.

(2) Tarifele rezultate ca urmare a aplicării prevederilor alin. (1) nu se modifică în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023. Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei va stabili tarife reglementate de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, precum și tarife reglementate de transport al energiei electrice, aplicabile începând cu data de 1 aprilie 2023, conform cadrului de reglementare completat cu prevederile prezentei Ordonanțe.

(3) Pentru operatorii economici titulari de licență, prestatori ai serviciilor de transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, costurile suplimentare cu achiziția de energie electrică și gaze naturale, realizate în perioada 1 ianuarie 2022 – 31 martie 2023, în vederea acoperirii consumului propriu tehnologic și, respectiv, consumului tehnologic, față de costurile incluse în tarifele reglementate, se capitalizează trimestrial.

(4) Costurile capitalizate prevăzute la alin. (3) se recunosc în tarifele reglementate cu respectarea criteriilor de recunoaștere a costurilor prevăzute în metodologiile Autorității de Reglementare în Domeniul Energiei.

(5) Costurile capitalizate recunoscute conform alin. (4) se amortizează pe o perioadă de 5 ani de la data capitalizării și se remunerează cu 50% din rata reglementată de rentabilitate aprobată de ANRE, aplicabilă pe perioada de amortizare a respectivelor costuri și se recunosc ca o componentă distinctă.

(6) Activele rezultate în urma aplicării prevederilor de la alin (3) se recunosc în evidențele contabile și în situațiile financiare anuale ale operatorilor de distribuție, conform instrucțiunilor elaborate de Ministerul Finanțelor.

(7) Producătorii de energie electrică aflați în portofoliul statului român, care se supun prevederilor [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011](#) privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări prin [Legea nr. 111/2016](#), cu modificările și completările ulterioare, și titularii de acorduri petroliere care produc energie electrică răspund în termen de maximum 5 zile lucrătoare cu oferte de vânzare parțiale sau totale solicitărilor de cumpărare de energie electrică adresate de operatorul de transport și sistem și operatorii de distribuție concesionari, individual sau agregat, direct sau prin platformele dedicate din piața organizată. Tranzacțiile încheiate în condițiile prezentului

alineat se iau în considerare la îndeplinirea obligației prevăzute la [art. 28 alin. \(2\) din Legea nr. 123/2012](#), cu modificările și completările ulterioare, indiferent de forma de tranzacționare.

(8) Producătorii de energie electrică, alții decât cei prevăzuți la [alin. \(7\)](#), pot oferta energie electrică în aceleași condiții.

(9) Titularii de acorduri petroliere onshore și offshore, producători de gaze naturale, răspund în termen de maximum 5 zile lucrătoare cu oferte de vânzare parțiale sau totale solicitărilor de cumpărare de gaze naturale destinate consumului tehnologic adresate de operatorul de transport și sistem și operatorii de distribuție concesionari, individual sau agregat, direct sau prin platformele din piața centralizată.

ANEXA 2 Recalcularea tarifelor de retea pentru toti operatorii de distributie a energiei electrice si gazelor naturale care sa intre in vigoare la 1 Octombrie 2022 si, respective, 1 Aprilie 2023

Recalcularea tarifelor de retea este imperios necesara pentru a reflecta **costurile cu achizitia consumului propriu tehnologic al retelelor de energie electrica, respective consumul tehnologic al retelelor de gaze naturale**

Tarifele actuale sunt “inghetate” potrivit art 14. din OUG 27/2022 si nu reflecta costurile efective ale operatorilor. Astfel, tarifele pentru energia electrica recunosc un cost mediu de 450 lei/MWh in timp ce achizitia se realizeaza astazi pentru trim IV. 2022 si trim I 2022 preturi de peste 2000 lei/MWh. Similar in cazul gazelor naturale unde pretul mediu recunoscut este de cca 95 lei/MWh in timp ce achizitia efectiva se realizeaza la preturi de peste 900 lei/MWh. Aceste diferente majore determina acumularea unor diferentet de peste 4 mld. lei intre costurile recunoscute si cele efective, diferentele fiind finantate actualmente prin imprumuturi bancare.

Pentru sectorul de distributie a energiei electrice si a gazelor naturale **riscuri sunt majore**, toti operatorii de distributie atingand practic limita maxima a posibilitatii de contractare a noi credite (valoarea creditarii se apropie de valoarea activelor companiilor, astfel nu mai pot fi oferite bancilor garantii suplimentare) cu urmatoarele consecinte :

- Imposibilitatea operarii in conditii de siguranta si securitate a retelelor de distributie, intreruperi in furnizarea energiei electrice si a agzelor naturale catre consumatori
- Imposibilitatea continuarii activitatii in conditii normale (plati salariale, furnizori, constructori etc)
- Imposibilitatea asigurarii consumului tehnologic si a platilor catre producatorii de energie si gaze naturale si inducerea de dezechilibre majore in sistemele de transport energie electrica si gaze naturale
- Imposibilitatea returnarii imprumuturilor contractate si, prin aceasta, afectarea intregului sector banacar aflat astazi cu o expunere ridicata fata de sectorul energetic

Ajustarea tarifelor de distributie a energiei electrice nu are un impact bugetar. Amanarea ajutorii tarifelor de distributie pana la 1 Aprilie 2023 implica practic **cel putin dublarea** acestora incepand cu anul urmator

ANEXA 3 reconsiderarea de urgenta, cel mai tarziu incepand cu 1 Octombrie 2022, atat a valorii preturilor facturate clientilor finali de energie electrica si gaze naturale prevazute in OUG 27, cat si a numarului si categoriilor de beneficiari

Astazi, conform OUG 27 beneficiaza de un pret plafonat maximum de:

A. in cazul energiei electrice :

- 0,68 lei/kWh, cu TVA inclus, clienții casnici al căror consum mediu lunar este mai mic sau egal cu 100 kWh;
- 0,8 lei/kWh, cu TVA inclus, clienții casnici al căror consum mediu lunar realizat este cuprins între 100 kWh și 300 kWh inclusiv;
- 1 leu/kWh, cu TVA inclus, în cazul clienților noncasnici

B. in cazul gazelor naturale :

- maximum 0,31 lei/kWh, cu TVA inclus, clienții casnici;
- maximum 0,37 lei/kWh, cu TVA inclus, clienții noncasnici cu un consum anual cel mult 50.000 MWh și producătorii de energie termică.

Sumele pe care bugetul de stat trebuie sa le plateasca furnizorilor de energie electrica si gaze naturale pentru compensarea diferentelor de pret de achizitie pentru sustinerea schemelor de plafonare prezentate mai sus sunt estimate astazi intre 20 mld – si 40 mld. Lei si sunt in crestere rapida adata fiind tendinta generale de crestere a preturilor la energie si consumurile marite din timpul iernii 2022/2023.

Pentru diminuarea efortului bugetului de stat propunem cateva optiuni

Optiunea 1

Pentru consumatorii casnici, majorarea valorii preturilor plafonate prevazute la art 1 din OUG 27/2022, cel putin in ceea ce priveste energia electrica astfel :

- de la 0,68 lei/kWh, cu TVA inclus la 1,25 lei/kWh pentru clienții casnici al căror consum mediu lunar este mai mic sau egal cu 100 kWh;
- de la 0,8 lei/kWh, cu TVA inclus la 1,37 lei/kWh pentru clienții casnici al căror consum mediu lunar realizat este cuprins între 100 kWh și 300 kWh inclusiv;

Pentru clientii noncasnici propunem majorarea pretului plafonat de la 1 leu/kWh la 1,57 lei/ kWh si limitarea consumatorilor beneficiari la categoria celor care nu depasesc un consum anual de 20MWh.

In aceasta varianta numarul de consumatori casnici beneficiari ai preturilor plafonate ramane neschimbat, iar impactul bugetar (pentru consumatorii casnici) se reduce cu cca. 2.35 mld lei

Pentru consumatorii noncasnici, numarul de potentiali beneficiari se reduce de la cca. 300.000 la cca 240.000, impactul bugetar fiind de cca. 2.5 mld. Lei. In categoria protejata ramanand in continuare IMM si consumatorii rezidentiali.

Cumulat, celor doua masuri conduc la o reducere a efortului bugetar de cca. 4,85 mld lei pentru perioada octombrie 2022 – martie 2023.

Preturile plafonate in aceasta varianta reflecta un pret al energiei electrice de cca 900 lei/MWh, fata de cca, 330 lei/MWh cat reflecta preturile actuale si se afla la nivelul pretului mediu ponderat calculate pentru principalii producatori de energie pe baza costurilor medii de productie

Valoarea totala a unei facturi lunare va creste de la 68 lei la 125 lei in cazul clientilor cu un consum de pana la 100 kWh/luna, respectiv de la 240 lei la 411 lei pentru un consum de 300kWh/luna

Optiunea 2

Pentru consumatorii casnici, renuntarea la plafoanele de pret diferite in functie de consum si stabilirea unui nivel unic de plafon pentru toti consumatorii casnici **in limita unui consum lunar de pana la 100 kWh**, consumul ce depaseste aceasta valoare urmand a fi facturat cu pretul determinat conform prevederilor OUG 27/2022 pentru consumatorii cu un consum de peste 300kWh/luna. Valoarea plafonului propunem a se situa la nivelul valorii de **1.25 lei/kWh** (similar primei transe din optiune 1)

Pentru clientii noncasnici propunem majorarea pretului plafonat de la 1 leu/kWh la 1,57 lei/ kWh si limitarea consumatorilor beneficiari la categoria celor care nu depasesc un consum anual de 20MWh.

In aceasta varianta numarul de consumatori casnici beneficiari ai preturilor plafonate pentru primii 100kWh ramane neschimbat, iar impactul bugetar (pentru consumatorii casnici) se reduce cu cca. 2.55 mld lei

Pentru consumatorii noncasnici, numarul de potentiali beneficiari se reduce de la cca. 300.000 la cca 240.000, impactul bugetar fiind de cca. 2.5 mld. Lei. In categoria protejata ramanand in continuare IMM si consumatorii rezidentiali.

Cumulat, celor doua masuri conduc la o reducere a efortului bugetar de cca. 5.05 mld lei pentru perioada octombrie 2022 – martie 2023.

Preturile plafonate in aceasta varianta reflecta un pret al energiei electrice de cca 900 lei/MWh, fata de cca, 330 lei/MWh cat reflecta preturile actuale si se afla la nivelul pretului mediu ponderat calculate pentru principalii producatori de energie pe baza costurilor medii de productie

Optiunea 3

Pentru consumatorii casnici, renuntarea la plafoanele de pret diferite in functie de consum si stabilirea unui nivel unic de plafon pentru toti consumatorii casnici **in limita unui consum lunar de pana la 150 kWh**. Valoarea plafonului propunem a se situa la nivelul valorii de **1.25 lei/kWh** (similar primei transe din optiune 1)

Pentru consumatorii casnici **care nu se incadreaza in aceasta limita a 150kWh/luna**, intregul consum se factureaza cu pretul determinat conform prevederilor OUG 27/2022 pentru consumatorii cu un consum de peste 300kWh/luna.

Pentru clientii noncasnici propunem majorarea pretului plafonat de la 1 leu/kWh la 1,57 lei/ kWh si limitarea consumatorilor beneficiari la categoria celor care nu depasesc un consum anual de 20MWh.

In aceasta varianta numarul de consumatori casnici beneficiari ai preturilor plafonate in limita a 150kWh/luna este de circa 75 -80% din totalul consumatorilor casnici, iar impactul bugetar (pentru consumatorii casnici) se reduce cu cca. 3.75 mld lei

Pentru consumatorii noncasnici, numarul de potentiali beneficiari se reduce de la cca. 300.000 la cca 240.000, impactul bugetar fiind de cca. 2.5 mld. Lei. In categoria protejata ramanand in continuare IMM si consumatorii rezidentiali.

Cumulat, celor doua masuri conduc la o reducere a efortului bugetar de cca. 6.25 mld lei pentru perioada octombrie 2022 – martie 2023.

Preturile plafonate in aceasta varianta reflecta un pret al energiei electrice de cca 900 lei/MWh, fata de cca, 330 lei/MWh cat reflecta preturile actuale si se afla la nivelul pretului mediu ponderat calculate pentru principalii producatori de energie pe baza costurilor medii de productie